

خبر

نویخت خبر داد:

افزایش ۸۰۰هزار تومانی حقوق تمام بانزشتگان کشوری و لشکری

● محمدباقر نوبخت از افزایش میانگین ۸۰۰هزار تومانی حقوق تمام بانزشتگان لشکری و کشوری خبر داد. به گزارش مهر، محمدباقر نوبخت در لایو اینستاگرامی خود درباره نتایج دومین نشست سازمان برنامه‌وبودجه با جلسه قبل ما، تشکیل چهار کمیته شد؛ حقوق و مزایا، رفاهی مباحث درمانی و وضعیت و امکانات مورد نیاز بانزشتگان ازجمله این موارد بود. وی افزود: کمیته حقوق و مزایا توزیع حقوق بین بانزشتگان را اعلام کرد و مقرر شد ابتدا به حقوق همه بانزشتگان ۱۵ درصد اضافه شود و آنهایی که ۳۰ سال خدمت کامل دارند، باید به حقوق سه‌میلیون و ۸۰۰ هزار تومان برسند. سپس برای ۱۰ حقوق شغلی به صورت پلکانی این ۱۰ هزار میلیارد تومان را توزیع کند. این مقام مسئول بیان کرد: تقریبا به اتفاق از صندوق‌های بانزشتگی موافق افزایش ۱۵درصدی حقوق بانزشتگان بودند. گروه یک تا پنج، بیش از یک‌میلیون و ۱۵۰ هزار تومان خواهند گرفت. گروه دوم تا ۷۵۰ هزار تومان، گروه ۱۲ به بعد ۸۰۰ هزار تومان و مابقی تا ۹۵۶ هزار تومان حقوق آنها افزایش خواهد یافت. بیش از ۹۰۰ هزار تومان به حقوق افرادی که شامل همسان‌سازی یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار نفر هستند، افزوده می‌شود. نوبخت گفت: بیش از ۸۰۰ هزار تومان به حقوق بانزشتگان کشوری افزوده خواهد شد. مقرر شد تا سهم درمان هم از ۶۰ هزار تومان به ۱۴۰ هزار تومان افزایش پیدا کند؛ سقف بیمه تکمیلی بانزشتگان دو برابر می‌شود. وی افزود: بیش از ۹۰۰ هزار تومان به افرادی که در سال‌های قبل بازنشسته شده‌اند، برای همسان‌سازی افزوده خواهد شد. بانزشتگان اسمال و سال‌های قبل ۷۰۰ هزار تومان و در نهایت بیش از ۸۰۰ هزار تومان افزایش حقوق در فروردين مشهود خواهد بود. نوبخت تاکید کرد: کمیته دیگر مربوط به حوزه درمان بود که به گلايه بانزشتگان رسیدگی کرده و مقرر شد نرخ بیمه تکمیلی را از ۶۰ هزار تومان به ۱۴۰ هزار تومان برسانیم. بدون اینکه حتی یک ریال بیشتر از سال قبل سهمیه براندازد. این سهمیه را که بیش از دوهزار ۶۰۰ میلیارد تومان است، سازمان برنامه‌وبودجه و صندوق بانزشتگی کشوری پرداخت می‌کنند. این مقام مسئول ابراز کرد: عده‌ای پیشنهادهایی مبنی بر تخصیص اعتبار به دندان پزشکی و عده‌ای به عمل‌های جراحی ارائه می‌کردند که بازهم باید مورد بررسی قرار بگیرد. نوبخت ادامه داد: کمیته‌ای که امکانات رفاهی را بررسی می‌کرد، بیان کرد آنچه دستگاه‌های دولتی استفاده می‌کنند به بانزشتگان‌شان هم ارائه کنند. درباره بحث امور ایثارگران نیز در روزهای دیگر تصمیم‌گیری خواهیم کرد.

افزایش ۱۶۰۲درصدی قیمت سکه در یک ماه

● بررسی قیمت سکه تمام‌بهار آزادی در فاصله بین ۲۷ بهمن تا ۲۷ اسفند ۱۳۹۸ در بازار آزاد شهر تهران نشان می‌دهد سکه ۱۶۰۲درصدافزایش قیمت را تجربه کرده است. در یک ماه منتهی به ۲۷ بهمن ۱۳۹۸، هر قطعه سکه تمام‌بهار آزادی طرح جدید به‌طور میانگین در بازار پنج‌میلیون و ۲۰۰ هزار تومان معامله می‌شده است که این رقم در یک ماه منتهی به ۲۷ اسفند ۱۳۹۸ به شش‌میلیون و ۴۰ هزار تومان افزایش یافته است.قیمت فروش هر قطعه هر سکه‌سکه بهار آزادی نیز در این مدت از پنج‌میلیون و ۲۰۰ هزار تومان به سه‌میلیون و ۵۰ هزار تومان افزایش یافته است. رشدی ۱۳درصدی را نشان می‌دهد. در حالی که هر قطعه ربع‌سکه بهار آزادی در یک ماهه منتهی به ۲۷ بهمن ۱۳۹۸ معادل یک میلیون و ۶۳۰ هزار تومان دادوستد می‌شد، این رقم برای یک ماهه منتهی به ۲۷ اسفند به یک‌میلیون و ۷۵۰ هزار تومان افزایش یافت که ۷۴درصدافزایش را تجربه کرده است. معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی تهران در گزارش خود اعلام کرده است هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز که در مدت گزارش‌شده ۵۳۳هزارو ۳۰۰ تومان فروخته می‌شد، به ۶۰۹هزارو ۵۰۰ تومان افزایش یافته است. بنابراین طلا نیز در این مدت ۱۴۰۳درصدافزایش داشته‌است. این در حالی است که قیمت هر اونس طلای جهانی در این مدت ۳۰۲درصد کاهش را تجربه کرده است. در یک ماهه منتهی به ۲۷ بهمن ۱۳۹۸، میانگین قیمت هر اونس طلا هزارو ۵۸۴ دلار بوده که تا ۲۷ ت اسفند به هزارو ۵۳۳ دلار کاهش یافته است. با این حساب، بیشترین افزایش قیمت مربوط به سکه تمام‌بهار آزادی با ۱۶۰۲درصد و کمترین افزایش قیمت نیز مربوط به ربع‌سکه با ۷۴درصد بوده است.

سهمیه بنزین کارت سوخت از بین نمی‌رود

● سخنگوی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی گفت: سهمیه ۶۰۰ لیتر بنزین ماهانه برای کارت سوخت خودروهای شخصی واریز و ذخیره آنها نیز حفظ می‌شود. قاطعه‌کاهی در گفت‌وگو با مهر با اشاره به اینکه از ابتدای اجرای طرح سهمیه‌بندی سوخت بنزین، طبق مصوبه هیئت وزیران هر کارت سوخت «خودروی شخصی» ابتدای هر ماه ۶۰۰ لیتر بنزین به هزارو ۵۰۰ تومان را قابل استفاده دارد، گفت: این میزان بنزین سهمیه‌ای می‌تواند برای شام ماه ذخیره شود؛ به عبارتی، در صورتی‌که یک خودروی شخصی به‌هیچ‌وجه از بنزین سهمیه‌ای خود استفاده نکرده باشد، در پایان شش ماه، ۳۶۰ لیتر بنزین دارد.

تخریب برخی ویلاهای حریم رودخانه تبعات سیاسی دارد

لیلا مرگن: شورای‌عالی آب به ریاست رئیس‌جمهور به‌عنوان بالاترین نهاد تصمیم‌ساز در بخش آب کشور شناخته می‌شود؛ اما به نظر می‌رسد تصمیم‌سازی‌های این شورا تا حد حل‌وفصل مشکلات یک حوضه آبریز نظیر زاینده‌رود، تقلیل یافته است. این وضعیت برای حل مسائل پیچیده آب کشور به‌هیچ‌وجه مطلوب نیست. رضا اردکانیان، وزیر نیرو، درباره دلیل برخی رویکردهای شورای‌عالی آب از نقص ساختاری این شورا سخن می‌گوید. به گفته او شورای‌عالی آب شان سیاست‌گذاری دارد و برای هماهنگی بین‌دستگاهی طراحی شده؛ اما در فقدان سازوکارهایی برای الزام دستگاه‌ها به رعایت اصول بین‌بخشی، عملکردش مختل شده است. به اعتقاد او چندین نفر مدیر و نماینده دستگاه که منطق عمل‌شان بخشی است، دور میزی قرار می‌گیرند که مابهت کار آن بین‌بخشی است. سازوکارهای دستگاهی‌شان هم از آنها کار بین‌بخشی نمی‌خواهد. در چنین شرایطی، شورا نقصان ساختاری پیدا می‌کند. گفت‌وگو با اردکانیان که به دلیل شیوع کرونا به صورت غیرحضوری انجام شد، بخش‌های دیگری هم دارد. اگرچه در خبرها آمده است گزارش ملی سیلاب در ۱۷ جلد تهیه شده است؛ اما وزیر نیرو می‌گوید که این گزارش را ندیده است. اردکانیان همچنین به غفلت از این‌سازی مراکز جمعیتی در سیلاب دشت‌ها اشاره می‌کند. او معتقد است که باید اینجا ذکر کنم، شده است و برخلاف دیگر کشورها که ده‌ها جلد کتاب درباره ارزیابی سده‌ها تدوین شده است، این اطلاعات در اختیار محققان ایرانی قرار نگرفته است. وزیر نیرو به تبعیت‌نکردن کامل طرح‌های توسعه‌ای شهری و روستایی از نقشه‌پهنه‌بندی سیلاب اشاره می‌کند و تخریب پلاک‌های غیرقانونی موجود در حد بستر رودخانه‌ها را دارای پیامدهای سیاسی معرفی می‌کند. او همچنین با اشاره به مصرف بالای آب در ایام شیوع کرونا و تلاش‌های وزارت نیرو برای تأمین نیازهای مناطق سیل‌زده، بر لزوم همکاری جامعه برای کاهش مصرف آب و برق تأکید می‌کند. اردکانیان عنوان می‌کند: دوره یک مصرف برق در مناطق جنوب کشور از فروردين شروع می‌شود و اولویت وزارت نیرو حفظ شبکه و تأمین برق بیمارستانی است.

● **سرنوشت هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب چه شد؟ گفته می‌شود ۱۷ جلد گزارش ارائه شده است، در درس‌هایی از این گزارش به وزارت نیرو رسید که در سیلاب ۹۹ از آن استفاده نشد؟ و به‌طور کلی چه درس‌هایی از خطاهای سیلاب ۹۸ گرفته شد که در ۹۹ تکرار نشود؟**

درباره گزارش ملی سیلاب‌ها مایلیم بر چند نکته تأکید کنیم. اولاً نفلس تدوین چنین گزارشی با آن مقیاسی که در گزارش رئیس هیئت آمده بود، اولین بار است که این مقیاس و دومین بار است که بعد از گزارش ملی پلاسکو ارائه می‌شود. این یک پیشرفت در نظام حکمرانی کشور است که بررسی یک حادثه ملی به چنین هیئتی سپرده شود و آنها قریب ۷۰۰ نفر متخصص و کارشناس در عرصه‌های مختلف را به کار بگیرند و گزارشی در بیش از هفت هزار صفحه ارائه دهند. من فکر می‌کنم صرف‌نظر از نتیجه، جا دارد رسانه‌ها روی فرایندها و نتیجه‌ای کار کنند. تردید ندارم که ما در تاریخ معاصر درباره هیچ حادثه‌ای با حتی موضوعی، به این شیوه گزارشی در این مقیاس تهیه نکرده‌ایم.

ثانیاً، تهیه‌کنندگان این گزارش تقریباً به مدت ۱۰ ماه با همکاران ما در بخش‌های مختلف وزارت نیرو و شرکت‌های مادر تخصصی و با همکاری ارتباط داشتند. همکاران من همه داده‌ها و اطلاعات سیلاب را با هیئت به اشتراک گذاشتند و چند بار به پیش‌نویس گزارش‌های هیئت و همچنین سؤالات متعددی که از وزارت نیرو پرسیده بودند، پاسخ داده شد. نکته مهم این است که ما از این تعاملات استقبال کردیم. یکی از کارگروه‌های هیئت روی نظام‌نامه مدیریت سیلاب که سال ۱۳۹۵ وزارت نیرو تهیه شده، متمرکز بود. کارشناسان هیئت این دستورالعمل را موشکافانه بررسی کردند. کاستی‌ها و قوت‌هایش را استخراج کردند و با همکاران ما در میان گذاشتند. گزارش خودشان درباره همه این قوت‌ها و کاستی‌ها را هم نوشتند. حرفم این است که فرایند نوشتن این گزارش، نوعی یادگیری جمعی برای کارشناسان ما و البته دارای دستاورد علمی برای اعضا و کارگروه‌های هیئت بود. اطلاع دارم که یکی از محورهای درج‌شده در گزارش نهایی هیئت نیز همین نظام‌نامه مدیریت سیلاب وزارت نیرو است.

گزارش نهایی و گزارش‌های متعدد کارگروه‌های هیئت در ۱۴ اسفند ۱۳۹۸ خدمت ریاست محترم جمهوری ارائه شده است و ما در وزارت نیرو هنوز گزارش را دریافت نکرده‌ایم. مسئله کرونا باعث شد که پوشش خبری خوبی متناسب با بزرگی و اهمیت کاری که انجام شده، ایجاد نشود. ما هم از طریق رسانه‌ها مطلع شدیم که به غیر از گزارش‌ی که در ششم بهمن ۱۳۹۸ در پاسخ به ۱۱۰ هزار آقای رئیس‌جمهور درباره سیلاب‌ها برای ایشان ارسال شده، در ۱۴ اسفند ۱۶ جلد گزارش که شامل گزارش ۱۵ کارگروه تخصصی هیئت و یک جلد گزارش تلفیق همه نتایج بوده، خدمت رئیس‌جمهور محترم ارسال شده است. مصاحبه‌ای از رئیس هیئت در تاریخ ۹۸/۱۱/۶ منتشر شد؛ یعنی همان تاریخی که پاسخ سؤالات رئیس‌جمهور ارائه شده که به برخی موارد مهم یافته‌های گزارش هیئت در آن اشاره شده بود. موارد زیادی را بر می‌گرفت؛ ولی آنچه مستقیماً به وظایف وزارت نیرو ارتباط داشت، چند مورد بود. یک، وقایع تغییر اقلیم یکی از یافته‌های هیئت است و جهان با پدیده تغییر اوضاع اقلیمی مواجه است و لازم است در برنامه‌ریزی‌ها مورد توجه قرار گیرد. دو، رعایت‌کردن حریم و بستر رودخانه‌ها در ساخت‌وسازها، ازجمله دالیل سیلاب‌ها محسوب شوند. سه، توجه به

اقتصاد

وزیر نیرو در گفت‌وگو با «شرق» وضعیت بحران کرونا و سیل را تشریح کرد

تخریب برخی ویلاهای حریم رودخانه تبعات سیاسی دارد

منشأ سیل ناشی از تخریب در طبیعت، مدیریت جامع و به‌هم‌پیوسته منابع آب و زمین‌های کشاورزی، اینها مستقیم یا خیلی نزدیک به حوزه کاری ماست.

بخش آب وزارت نیرو هم خودش درس آموخته‌هایی از سیلاب‌های اواخر سال ۱۳۹۷ و ابتدای سال ۱۳۹۸ داشته که اتفاقاً آنها را در همان همکاری‌های علمی با هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها به اشتراک گذاشته است. برخی از عملیاتی‌ترین آنها که باید اینجا ذکر کنم، عبارت‌اند از اولویت‌دهی به انجام اقدامات پیشگیرانه نظیر: تسریع در انجام و اتمام مطالعات سراسری تعیین حد بستر و حریم رودخانه‌های دارای اولویت؛ تسریع در صدور سند اراضی بستر رودخانه‌های جانمایی‌شده در سامانه کاداستر از سوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور که ما واقعا برای جلوگیری از زمین‌خواری و سوءدجویی از حریم رودخانه‌ها نیاز داریم؛ اولویت‌دهی به اجرای عملیات آزادسازی سراسری رودخانه‌ها با حمایت قوه قضائیه و مسئولان استان‌ها که واقعا می‌تواند سهم قوه قضائیه در مدیریت سیلاب باشد؛ الزام دستگاه‌های مختلف (ازجمله شهرداری‌ها، وزارت راه و شهرسازی و...)، به رفع گلوگاه‌های فاقد آب‌گذری ناشی از احداث سازه‌های قاطعی که در برخی موارد خودشان باعث خسارات گسترده شدند؛ لزوم تدوین دستورالعمل نحوه مدیریت سیلاب و منحنی فرمان مختص آن برای سده‌های مخزنی دارای هدف کنترل سیلاب در زمان طراحی؛ ضرورت تهیه نقشه‌های پهنه‌بندی خطر سیلاب از طرف دستگاه‌های ذی‌ربط و تقویت زیرساخت‌های کشور در تولید نقشه‌های به‌روز با کمک تصاویر ماهواره‌ای و فناوری‌های نوین. اجازه بدهید از همین چند درس آموخته- که همکاری چندین دستگاه را برای رفع مشکلات آشکار می‌کند - به بزرگ‌ترین درس آموخته هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌ها پل بزنم و آن را برای شما تشریح کنم. من بارها گفته‌ام و در نوشتارهایی تأکید کرده‌ام که یکی از اصلی‌ترین مشکلات کشور، بخشی‌نگری و حکمرانی جزیره‌ای است. یکی از آن عرصه‌هایی که ما از این بخشی‌نگری بسیار ضربه خورده‌ایم و می‌خوریم، مدیریت منابع آب است. سیل همیشه در این کشور جاری می‌شده؛ اما من هیچ وقت به یاد نمی‌آورم که کسی به نقش و اثر بی‌همه، اقتصاد سیل، بهداشت و درمان، محیط زیست، نظام فنی و اجرایی، شهرسازی و امور اجتماعی و فرهنگی در سیلاب توجه کند. ما در وزارت نیرو همیشه مسئول امر سیلاب معرفی می‌شدیم. گزارش ملی سیلاب‌ها، حاصل یک خرد جمعی است که اولاً نشان می‌دهد مدیریت مناسب سیلا محصول هماهنگی است؛ اما بر میان‌بخشی است. مدیریت آب، محیط زیست، شهرسازی، بیمه و... باید با هم هماهنگ شوند تا یک کشور تاب‌آور در برابر سیلاب به‌ویژه در دوران وقوع تغییر اقلیم داشته باشیم. گزارش ملی سیلاب تا همین میزان که از جلسات و متوجیاب اطلاع دارم، تاریخی بودن سیلاب را هم نشان می‌دهد. سیلاب خودش طبیعی است؛ اما به واسطه مداخله ما در طبیعت به امر انسانی - اجتماعی- اقتصادی و تاریخی تبدیل می‌شود.

هر کاری در ۶۰، ۵۰ سال گذشته در آبخیزداری، جنگل و منابع طبیعی، شهرداری‌ها، کشاورزی و بیمه و دیگر عرصه‌ها انجام داده‌ایم، در سیلاب خودش را نشان می‌دهد. کیفیت نظام فنی و اجرایی کشور، خودش را در ساخت‌وسازها و در نهایت میزان تاب‌آوری آنها در برابر سیلاب نشان می‌دهد. همکاران من به محض دریافت گزارش یا انتشار عمومی آن، کار بر روی گزارش و استفاده از یافته‌ها، درس آموخته‌ها و توصیه‌هایش را شروع می‌کنند؛ هرچند در طول سال ۹۸ به دلیل ارتباط نزدیکی که برای تحلیل داده‌ها، پاسخ به سؤالات و حضور در جلسات کارشناسی هیئت برگزار شده بود، در صورتی داشتیم، ما باید برنامه‌ریزی کنیم تا سازگاری‌مان با سیلاب و خشک‌سالی با کم‌آبی افزایش یابد. وقوع سیلاب‌هایی وسیع با دوره‌های بازگشت صدساله و ۲۰۰ساله در ایران در دو سال اخیر نمونه‌های این امر هستند.

● **به نظر شما چرا ما در هنگام وقوع حادثه ستاد تشکیل می‌دهیم که هماهنگی دستگاه‌ها اتفاق بیفتد؟ مگر وزارت نیرو متولی آب کشور و سیاست‌های مرتبط نیست، چرا تاکنون این هماهنگی (که همواره در حین واقعه با تشکیل ستاد می‌خواهد اتفاق بیفتد) قبل از آن با آیین‌نامه و مصوبه دولت واقع نمی‌شود؟ وزارت نیرو آیا تاکنون به این فکر کرده است؟ از نظر ما وزارت نیرو محور است و باید به‌عنوان ستاد عمل کند؛ نه اینکه ستاد مثلا سیلاب تشکیل شود تا دستگاه‌ها هماهنگ شوند.**

منظورتان را دقیق متوجه نمی‌شوم. اگر منظورتان از ستاد، هیئت ویژه گزارش ملی سیلاب‌هاست که وظیفه‌اش هماهنگ‌کردن دستگاه‌ها نبوده؛ بلکه وظیفه بررسی علل بروز سیلاب و ارزیابی سازوکارهای مؤثر بر نوع مواجهه کشور با سیلاب و شیوه‌های ارتقای تاب‌آوری را داشته

اقتصاد

وزیر نیرو در گفت‌وگو با «شرق» وضعیت بحران کرونا و سیل را تشریح کرد

تخریب برخی ویلاهای حریم رودخانه تبعات سیاسی دارد

شورای یادشده در دستور کار قرار گرفت و ضمن تحلیل نقاط قوت و ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها، چشم‌انداز، مأموریت و راهبردهای اصلی شورا بازبینی شده است. نظام‌نامه جدید این شورا هم در مراحل نهایی تدوین است که پس از تصویب، راهنمای عمل شورا خواهد بود.

اینجا هم من دوباره باید برگردم و همان موضوع نقصان کار بین‌بخشی در این کشور را برای شما یادآور شوم. این شورا شان سیاست‌گذاری دارد، برای هماهنگی بین‌دستگاهی هم هست؛ اما در فقدان سازوکارهایی که بیرون از صحن جلسه شورا، دستگاه‌ها را ملزم به رعایت اصول عمل بین‌بخشی مصوب در شورا کند، کار این شورا را مختل می‌کند. نکته اینجاست که چندین نفر مدیر و نماینده دستگاه که منطق عمل‌شان بخشی است، می‌نشینند دور میزی که اصل اساسی در آن کار بین‌بخشی است و سازوکارهای دستگاهی‌شان هم از آنها

کار بین‌بخشی نمی‌خواهد. شورا در چنین شرایطی، نقصان ساختاری پیدا می‌کند. ما در دبیرخانه دنبال سیاست‌گذارن راه‌هایی برای غلبه بر همین نقصان‌های ساختاری هستیم. ● **وزارت نیرو متولی حریم و بستر رودخانه‌هاست؛ درحالی‌که بسیاری سیلاب دشت‌ها جز، حریم رودخانه‌ها محسوب می‌شوند. مشاهده شده که مردم از سیل‌زند استفاده‌های مختلف کرده‌اند و بسیاری از ساختارهای سیل‌ها از همین ناحیه است. انبار وزارت نیرو برای آزادسازی حریم رودخانه‌ها چیست و فکر می‌کنید اصلا آزادسازی حریم امکان‌پذیر باشد؟**

درست می‌فرمایید که قانون توزیع عادلانه آب به وزارت نیرو اجازه داده است که ایبانی‌های موجود در بستر و حریم رودخانه‌ها که برای امور مربوط به آب و برق مزاحم تشخیص می‌دهد طبق ضوابطی، و در صورت لزوم با هماهنگی دستگاه قضائی، از بستر و حریم رودخانه حذف کند؛ اما قانون به صرف نوشته‌شدن که دقیقا اجرا نمی‌شود. متأسفانه تبعیت‌نکردن کامل طرح‌های توسعه شهری و روستایی از نقشه‌های پهنه‌بندی سیل یا نقشه‌های حد بستر و حریم رودخانه‌ها، همراهی نکردن دستگاه‌های تحت شهرداری‌ها، کمبود اعتبارات و حتی مشکلات جدی در سند‌های مالکیت مربوط به اراضی حریم و بستر، همگی سبب می‌شوند این قانون درست اجرا نشود. فکر نکنید که تخریب همه پلاک‌های دارای تداخل با حد بستر و حریم رودخانه‌ها از منظر اجتماعی، اقتصادی و فنی امکان‌پذیر است، که پیامد سیاسی هم دارد.

سیلاب خیلی خسارت داشت؛ اما این نکته مثبت و داشت که برای بسیاری دستگاه‌ها که قبلاً حامی ساخت‌وسازهای داخل حریم و بستر بودند، خسارات این کار را مشخص کرد. همکاران ما در شرکت مدیریت منابع آب ایران و شرکت‌های آب منطقه‌ای به‌سختی می‌توانستند اعضای شورای شهرها و روستاها، شهرداری‌ها و دیگر دستگاه‌ها را درباره عوارض خرابکاری این ساخت‌وسازها متقاعد کنند؛ ولی الان شرایط بهتر شده است. ما در چنین وضعیتی، سه رویکرد در پیش گرفته‌ایم. اولاً، جلوگیری از هرگونه توسعه و دخل و تصرف جدید تا بر بار تجاوب به حریم و بستر رودخانه‌ها افزوده نشود. ثانیاً، تعیین تکلیف تصرفات قبلی با اولویت آزادسازی تصرفات مزاحم به صورت سراسری و یکپارچه. ما البته باید توجه داشته باشیم که آزادسازی بستر رودخانه‌ها می‌تواند در کاهش خسارات سیلاب‌های با دوره بازگشت معمولی (تا ۲۵ سال) بسیار اثربخش نباشد؛ اما برای ایمن‌سازی مراکز جمعیتی و حتی صنعتی در برابر سیلاب لازم است از منتهی‌الیه حد بستر رودخانه‌ها درباره انجام عملیات دیوارسازی و رعایت ضوابط ساخت‌وساز به‌دقت اقدام شود که تاب‌آوری این مناطق برای سیلاب‌های شدیدتر با دوره بازگشت بالاتر، بیشتر شود. ثالثاً، تمرکز و اولویت‌دادن به مدیریت و مهندسی رودخانه‌های کشور و نتیجه‌اش این شده که در سال ۱۳۹۸ بالغ بر هزارو ۷۸۰ کیلومتر لایروبی و بازگشایی رودخانه در بازه‌های دارای اولویت انجام شده که این میزان در سوات گذشته فقط حدود ۰،۳۵۰ کیلومتر بوده است. انکار نباید کرد که این تحت تأثیر سیلاب‌های ۱۳۹۸ و درس‌آموزی از آن بوده است. حدود صد کیلومتر کار ساماندهی و دیواره‌سازی در مناطق و بازه‌های مورد نیاز رودخانه‌ها هم انجام شده است.

● **در سیل ۹۸ و اکنون سیل ۹۹ می‌بینیم که سدها با دبی بالا سرریزی می‌کنند. شنیده‌ام که سدهای ایران فاقد منحنی فرمان هستند و بنابراین در چنین مواقعی مدیریت سیل‌ها بسیار سخت می‌شود و برای همین است که سدها مجبور به سرریز در دبی‌های بالا می‌شوند. با توجه به امکان تکرار سیل و حتی سیل‌های چرا برای سدها منحنی فرمان طراحی نشده است؟**

برای برنامه‌ریزی بلندمدت سدها (سالانه)، در ابتدای هر سال آبی عوامل مؤثر در برنامه‌ریزی سدها از بخش‌های متولی مختلف استعلام می‌شود. این موارد عبارت‌اند از: مصارف مورد نیاز پایین‌دست در ماه‌های مختلف با اولویت‌های مشخص ازجمله مصارف شرب، صنعت، کشاورزی (باغات و زراعت) و مساحتهای کفی محدودیت‌های فنی بهره‌بردارر سد نظیر پایداری، نیروگاه و دیگر مجاری تخلیه؛ محدودیت‌های تاب‌آوری رودخانه‌های پایین‌دست در شرایط عادی؛ و نتایج پیش‌بینی‌های بلندمدت بارش به‌عنوان چشم‌انداز سال آبی و فصول مختلف. برنامه‌ریزی سالانه درحال حاضر با توجه به محدودیت‌های احصاشده و حجم مفید موجود در مخازن سدها در ابتدای سال آبی و نیز برآورد میزان ورودی بلندمدت براساس پیش‌بینی‌های بارش با استفاده از روش‌های مختلف برای هر سد استخراج می‌شود. این کار برای اکثر سدهای بزرگ و مهم کشور از سوی شرکت مدیریت منابع آب ایران و شرکت‌های آب منطقه‌ای انجام می‌شود.

ادامه در صفحه ۵

اقتصاد

وزیر نیرو در گفت‌وگو با «شرق» وضعیت بحران کرونا و سیل را تشریح کرد

تخریب برخی ویلاهای حریم رودخانه تبعات سیاسی دارد

● درحالی‌که اقتصاد جهانی هنوز با رشد اقتصادی پایین پس از رکود بزرگ -بحران مالی سال ۲۰۰۸- دست‌وپنجه نرم می‌کند، به نظر می‌رسد به‌تدریج وارد رکود دیگری می‌شود. سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه (OECD) پیش‌بینی خود از رشد اقتصاد جهان را با ۰،۵ درصد کاهش به ۲،۴ درصد رسانده است که پایین‌ترین نرخ پس از بحران مالی سال ۲۰۰۸ است. همه‌گیرشدن ویروس کرونا مانند ضربه‌ای کاری فعالیت‌های اقتصادی را در سراسر جهان مختل کرده است؛ اما حمله این ویروس پیام مهم‌تری دارد. آسیب‌پذیری شیوع بیماری به اقتصاد جهانی و احتمال تشدید قریب‌بهیقین آن، جنبه‌های جدیدتر آسیب‌پذیری اقتصاد سرمایه‌داری را آشکار خواهد کرد؛ آسیب‌پذیری‌هایی که در طول سال‌ها اجرای سیاست‌های نئولیبرالی انباشته شدند. زمانی که اخبار ویروس کرونا در چین -اولین کانون شیوع ویروس با نزدیک به ۵ هزار مورد ابتلا و سه هزار مرگ- منتشر می‌شد، فقط خبر خوب این بود که شمار مبتلایان روند کاهشی پیدا کرده است؛ درحالی‌که این ویروس در سطح جهان در حال گسترش بود. از ۶۳ کشور گزارش‌های ابتلا به ویروس کرونا منتشر شده است (شمار کشورهای دیگر در حال‌حاضر به ۱۹۸ رسیده است) و شمار مرگومیر ناشی از آن در برخی کشورها از ایتالیا، ایران و کره جنوبی که کانون‌های جدید شیوع بیماری هستند، به‌سرعت در حال افزایش است. آسیب‌های اقتصادی ناشی از شیوع ویروس کرونا نتنها به علت طبیعت مخرب آن؛ بلکه به خاطر ظهورش در شهر ووهان در استان هوئی چین بود. است. تحول اقتصاد جهانی در دهه ۱۹۸۰ تاکنون سه ویژگی داشته است: نخست، رشد سریع تولیدات صنعتی عمدتاً ناشی از آزادسازی تجاری و لغو قوانین مربوط به سرمایه‌گذاری بوده که مرکز نظام سرمایه‌داری جهانی را از غرب و ژاپن به سوی مناطق جدیدی که مزیت هزینه‌ای دارند و به‌ویژه از نیروی کار ارزان برخوردارند، منتقل کرده است. دوم، با وجود اینکه آزادسازی تجاری و مقررات‌زدایی زنجیره تولید را در سطح جهانی تحت تأثیر قرار داد، فقط چند کشور به‌طور نامتناهیی از این شرایط منتفع شده‌اند. در میان این کشورها چین پیشرو است که بی‌وقفه مواد اولیه و تولیدات واسطه‌ای را می‌مکد و نه‌فقط برای کشورهای غربی؛ بلکه برای اقتصادهای تازه صنعتی‌شده و در حال توسعه محصولات واسطه‌ای و نهایی تولید می‌کند. سوم، موقعیت خاص چین به معنای رشد سریع بوده که مجموعه‌ای از افراد با درآمد متوسط، نژوتومند و فوق‌ثروتمند را خلق کرده که مخارج مصرفی آنها به‌طور فزاینده در حال افزایش است. این وضعیت نه‌فقط چین را به کارخانه‌ای پیشرو در جهان؛ بلکه به بازاری مهم برای مصرف کالاها و خدمات تولیدشده در داخل و خارج از این کشور بدل کرده است. این تحول درجانبه در اقتصاد جهانی آسیب‌پذیری‌های جدیدی را بسبب شده است. هر تغییری که اثر منفی بر میزان تقاضای مصرفی یا تولید چین داشته باشد، به شکل شوک‌های تقاضا یا عرضه در اقتصاد دیگر کشورها منعکس می‌شود. این روند با شیوع ویروس سارس در سال ۲۰۰۳ نیز رخ داد؛ آسیب‌های وارده به اقتصاد چین به اقتصاد جهانی نیز منتقل شد. از آن زمان خیلی چیزها تغییر کرده‌است؛ اما مهمترین تغییر، افزایش سهم اقتصاد چین در تولید ناخالص داخلی جهان از چهار درصد در سال ۲۰۰۳ به ۱۶ درصد در سال ۲۰۱۹ است. شیوع ویروس کرونا بر اقتصاد چین تأثیر منفی سریعی بر جای گذاشت. با همه‌گیرشدن ویروس کارخانه‌های تولیدی به‌جبار تعطیل شدند. کشورهای بسیار محدود شد در نتیجه میزان تولید و در پی آن اشتغال افت شدیدی را تجربه کرد؛ به‌علاوه سفرهای کاری یا تفریحی، به‌ویژه جابه‌جایی گسترده نیروی کار مهاجر در آستانه سال نو چینی نیز ممنوع شد. روزنامه فایننشیال‌تایمز به نقل از سازمان هواپیمایی (CAAC) نوشته است که تعداد مسافراتی که از زمان پایان تعطیلات سال نو ۲۷ ژانویه تا ۱۰ فوریه) با خطوط هوایی چین جابه‌جا شده‌اند، ر مقایسه با سال‌های قبل ۷۰ درصد کاهش داشته است. درنتیجه حدود ۷۰ درصد از هواپیماها پروازی نداشته‌اند و این به کاهش اشتغال و درآمد صنعت هواپیمایی این کشور منجر شده است. انتظار می‌رود این رکود بر دیگر بخش‌های اقتصاد چین اثر گذاشته و منجر به سقوط پنج‌درصدی نرخ رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۰ شود. با کاهش نرخ رشد اقتصادی و سطح تقاضا در چین، آسیب‌پذیری ناشی از جهانی‌شدن بافتنارت تولید جهانی، به‌وضوح آشکار شده است. سه‌چهارم افزایش تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۱۹ ناشی از رشد مصرف نفت در چین بوده است. آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرده است که می‌آمده‌های کووید ۱۹ برای تقاضای جهانی نفت در خورتوجه خواهد بود... این آژانس همچنین برآورد خود از تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۰ را ۱۰۲ میلیون بشکه در روز به ۸۲۵ هزار بشکه در روز کاهش داده است. سقوط تقاضا و پیش‌بینی کاهش شدید تقاضای جهانی، بهای نفت در بزرنت را از ۶۹ دلار در ابتدای سال ۲۰۲۰ به حدود ۵۰ دلار کاهش داد (قیمت نفت لندن روزها به کمتر از ۳۰ دلار سقوط کرده است). کاهش بهای نفت کشورهای صادرکننده آن به‌ویژه روسیه را که وابستگی بیشتری به درآمدهای نفتی دارد، متضرر خواهد کرد. طبیعتاًاثرات کاهش تقاضا فراتر از نهاده واسطه‌ای مهمی مثل نفت است. به‌عنوان مثال توریست‌های بی‌شمار چینی که به‌ویژه در تعطیلات سال نو چینی به دیگر کشورها سفر می‌کردند، ...به دلیل محدودیت‌های آموشد در چین و اجبار به ماندن در خانه یا به دلیل اعمال قوانین مربوط به محدودیت ورود چینی‌ها به دیگر کشورها، برای کنترل شیوع بیماری، سفرهای خود را لغو کرده‌اند.

ادامه در صفحه ۵